

Puist hier, pustel daar

Tot op de huid

Christiaan Bakker

Wat een ellende voor meneer. De verwijfsbrief zegt niet veel meer. De dermatologische raderen draaien in mijn hoofd. Een puist kan door verschillende oorzaken ten tonele verschijnen. De belangrijkste en voor puberend Nederland irriterendste is die uiteraard van acne. Dat ontstaat door een overvloed aan stromen testosteron die de talgklier aanzwengelen en de boel afsluiten.

Een serie puisten zien we ook wel op rug en benen als zogeheten folliculitis. Dat is een verzamelnaam voor haarzakontsteking. Veel van deze verstoppingen ontstaan door inmenging van buitenmenselijk leven, zoals bacteriën en gisten. Ze slaan kamp op onze huid en ons lijf

reageert met hulptroepen. Ontsteking ontstaat en het eens zo rustige haarzakje sluit af, wordt rood en soms ook gevoelig. Puisten over het hele lijf die vrij plots ontstaan doen bij de dermatoloog ook de geneesmiddelen-bijwerking-bel rinkelen. En soms zien we het als verlengstuk van een terugkerende psoriasis of ontstoken eczeem.

De jongeman tegenover mij spreekt over zijn klachten en hoe zijn huid hem al flink wat jaren in de weg zit. Acne in het verleden zeker, maar dat is nu rustiger. De klachten nu zitten vooral in de liezen. Daarmee vernauwt zich het aantal dermatologische kaarten dat zich daar verborgen kan houden enorm.

Met stip bovenaan staat nu 'acne ectopica' (acne op een andere plek dan gebruikelijk) ofwel 'hidradenitis suppurativa'. Dat laatste is te vertalen als etterende zweetklierontsteking. Inmiddels weten we dat het zweetkliertje geen blaam treft, maar het haarzakje de onruststoker is. Bij deze huidziekte ontstaat er een hoorn plug die het zakje afsluit. De aanwezige bacteriën starten hun feest en een pijnlijke ontsteking verschijnt. En dat op de meest intieme gebieden. Au en help! Schaamte zorgt voor veel verborgen leed en een enorme vertraging, voordat de stap naar de dokter wordt gezet. Roken versterkt daarbij de vorming van de plug. En ook overgewicht en hormoonhuishouding kunnen de boel verergeren. De ontstekingen zijn soms zo heftig dat ze 'open springen' en er hele gangenstelsels ontstaan. Het weghalen van een bult is dan letterlijk dweilen met de

Een voorrecht om zo laagdrempelig wederzijds expertise te kunnen inroepen

pus-kraan nog open. Het is het ziektebeeld met een van de laagste kwaliteit van levens binnen de dermatologie. Handelen dus, omhoog met die score en weg met deze ontstekerij zo snel als kan!

Ik bekijk het leed en besluit direct gezien de uitgebreidheid van dit mollenwerk te overleggen. Ik doe de deur open en heb ruim keuze aan tweede meningen op de gang. Diverse dermatologen (en verpleegkundigen) keurig op 1,5 meter gerangschikt. Een voorrecht om zo laagdrempelig wederzijds expertise te kunnen inroepen! De keuze is dit keer eenvoudig en ik stap naar de precies op dit onderwerp gepromoveerde collega. Ze kijkt mee en stelt voor in te zetten op een speciale operatietechniek, waarbij het geheel aan gangenstelsels in een keer wordt gesaneerd en de huid het opnieuw mag proberen. En dan gaat het echt een heel stuk beter, kan ze hem - met al haar ervaring - verzekeren. Dokter hier, dokter daar. Wat een uitkomst voor meneer.

▶ Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe